

ముకుంద

విరగబడి నవ్వేడు చిదంబరం

ఉన్నట్టుండి అలా వికటాట్టహాసం చేసి నందుకు మిగతా ఇద్దరికీ మూర్ఛవచ్చినంత పనైంది. దించిన గ్లాసులు మరిపైకెత్తకుండా, ఎత్తిన కసురెప్పలు మరి వాల్చకుండా అలా చిదంబరం వైపు చూస్తోపుండిపోయేరు.

ఇదెవటి? ఈ మానవుడు అప్పుడే గుర్రం ఎక్కేసేదా?

అబ్బే! వాళ్ళ అనుభవంలో ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ అలా జరగలేదు. పెదవి ఆరకుండా తెల్లవాస్తూ ముందు పుచ్చుకున్నా మనిషి మాట జారడే?

ఏదో ఊహించని విపత్తు ముంచుకొచ్చినంతగా రావడి పోయేరువాళ్లు.

బయట చీకటి చార్యవిహారం చేస్తోంది. లోపల గదిలోనూ అది గమ్మత్తుగా దోచుచులాడుతోంది.

గుండ్రటి టీ సామ్ చుట్టూ కూర్చొన్నారు. వాళ్లు తలమీద షేడ్ లోంచి ఎర్రటి విద్యుద్దీపం నెత్తుటి కాంతి చిమ్ముతోంది. పైగది గుమ్మంలోంచి చూస్తే వాళ్లమీదికి ప్రపరిస్తోన్న ఎర్రటి కాంతి వర్షులం పెద్ద వ్రణంలా కనిపిస్తోంది. వాళ్లు ముగ్గురూ అందులో కదలాడుతోన్న క్రిముల్లా పున్నారు.

“ఎందుకలా చూస్తారు? కానివ్వండి?” అన్నాడు చిదంబరం.

అతగాదంత సౌమ్యంగా మాట్లాడినా వీళ్ల అనుమానం తీరలేదు.

చిదంబరం గ్లాసు పైకెత్తి రెండు గుక్కలు మింగి తప్పరించేడు. చప్పరించి మళ్లీ నవ్వేడు. ఇది వికటాట్టహాసం కాదు మంద(డు)హాసం.

“ఈ దేవుళ్లనీ కోర్టునీ ఎవడు సృష్టించేదోగాని నిజానికి మనం వాణ్ణి పూజించాలి” అన్నాడు చిదంబరం. అని చాలా సేపయింది. అయినా అతని పెదాలమీంచి హాసం ఇంకా జారిపోలేదు.

—ఇదా బామా తమ వికటాట్టహాసానికి కారణం, అనుకున్నాడు జస్టిస్ రామస్వామి.

రామస్వామి గొప్ప రామభక్తుడు. నిజం చెప్పాలంటే ఆ రాముడి తాలూకు ఏ అపకారానికైనా అతడు విధేయుడే. రాముడి పేరుతో ముద్దాయి కన్పించినా భక్తి ప్రవృత్తులతో వినముడైపోతాడు. అతడు జడ్జి అయినా కూడా చేకువనే లేచి వాకింగు ముగించుకొని, స్నానం చేసి, శ్రీరామ విగ్రహం ముందు అరగంటనేపు ఆంజనేయిడిలా కుప్పిగంతులుచేసి భజన చేస్తే తప్ప అతనికి సంతృప్తి వుండదు.

రామస్వామి కేవలం రామభక్తుడేకాదు. ఆ తారకరాముడి తాలూకు సర్వసద్గుణాలనీ సంతరించుకున్నపురుషోత్తముడిగా ఆయన బంధుకోటిలో ప్రసిద్ధుడు.

ఆ రాముడిదొక్కచే బాణం. ఈ రాముడి దొక్కచే తీర్పు.

ఒక్క జానకి దగ్గరే ఆ రాముడితో ఈ రాముడి సౌమ్యం భేదించింది. ఆ జానకి రాముడి యాజ్ఞతో అగ్ని దూకిన సాద్యి. ఈ జానకి మన అభినవ రాముడి ఓర్పుకే అగ్నిపరీక్ష.

“జానకీ, నీకింతటి సౌమ్యమైన పేరు ఎవరు పెట్టారోగావి....” అంటో వుంటాడు అన్నదప్పడూ భార్యను పుద్దేశించి అలాంటిప్పుడూమే తాళ ప్రమాణంలో లేచి తాటకిలా విజృంభిస్తుంది.

“అంటే ఏవటి మీ పుద్దేశం. గయ్యాళి

గంపననేగా! ఈ గయ్యాళిగంపే లేకపోతే మీ రెక్కడ వుండేవారో! నేనుగదా మీకు చదువు చెప్పించి మనిషిని చేసింది? నేను గదా మీకు ప్రాక్షీసు లేకపోతే పదేళ్లు పోషించింది? నేనుగదా మీకు గవర్నమెంటు స్ట్రీడరీ ఇప్పించింది? నా మూలంగా కాదా మీకీ జడ్జి పదవి వచ్చింది? నా వల్ల....” అంటూ ఓ దండకం మొదలెడుతుంది.

ఆమె మూలంగా అన్ని ఘనకార్యాలు ఎలా జరిగేయనేది ఆ ప్రస్తుతం. అవలాయనే వాటి గురించి ఆలోచించనప్పుడు మనకెందుకు? అయితే అదంతా ఆమె చలవేనని మాత్రం ఇప్పటికీ అతని విశ్వాసం.

రెండుసార్లు బి.వి. తప్పితే మరింక పనికిరాడనే నమ్మకంతో పెళ్ళి చేసేసేడు వాళ్ల నాన్న. అదీ పాపయ్యేడని మభ్యపెట్టి సాతికచేలు కట్టుం గుంజిమరి పెళ్ళిచేసేడు మరింక అతని భారం లేకుండా ఇల్లరికం ఏర్పాటుకూడా చేసేడు వాళ్ళ నాన్న. పెళ్ళయిన సంవత్సరమే బిమ్మే పాపపటమూ, ఆ తర్వాత లా చదువు, వృత్తి వృత్తిలో ఒక్కొక్క మెట్టే ఆరోహణం.... ఆమె సాతీ గ్రహణ చేశావికేషంగాక మరేవిటి? అందుకే ఆమె సీతాదేవి కాకపోయినా అతను మాత్రం ఆమెవల్ల అచ్చమైన శ్రీరామ చంద్రుడిగానే మమలుకుంటాడు. అందుకు ఒక దృష్టాంతంగా కట్టుకున్న మూడంతస్తుల సుందర భవంతికి “జానకీ నిలయం” అని నామకరణం చేసేడు. అంతేకాదు.

“పరశ్రీని కన్నెత్తి చూడడు”.
 “మద్యం ముట్టడు.”
 “కాఫీ టీలు తాగడు.”
 “ఆ మాటకొస్తే “భార్య చేతిమీదుగా గాని మంచి నీళ్ళయినా ముట్టడు” అనే

కె.కె. మిస్టర్

పక్కర్తిని సాటివారిలో స్థిరపర్చుకున్నాడు. గ్లాసు పై తెత్తి వగం గొంతులో పోసుకున్నాడు రామభక్తుడు.

— ఎంత మివిష్టరైతే మాత్రం అంత పొగరా: దైవదర్శనావికాచ్చి దేవుని పరిచయిస్తాడా: ఒక సైకోర్టు జడ్జి అందుకోర్టుల్నే గేలి చేస్తాడా:

అవుకోలేవయ కోపం వచ్చింది రామభక్తుడికి. కాని ఏం చేసుకోను ఆ కోపాన్ని? కోప కారణమైన అవతలి వ్యక్తిని సారణ

మానవుడు కాకపోయే. మంత్రి కాబోయే ముఖ్యమంత్రి. ఆ శ్రీరామచంద్రుడు దయ తలిస్తే, కాలం కల్పిస్తే, జానం వచ్చిన వేళావిశేషం మారకుండా వుంటే. అత

గాడు ముఖ్యమంత్రి కాకపోతాడా? తను హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి లేక సుప్రీం కోర్టు న్యాయాధిపతి కాకుండా వుంటాడా? అందుకే మాట్లాడలేడు. నోరువిప్పి అతని అఘాయిత్యాన్ని ఆవలేడు.

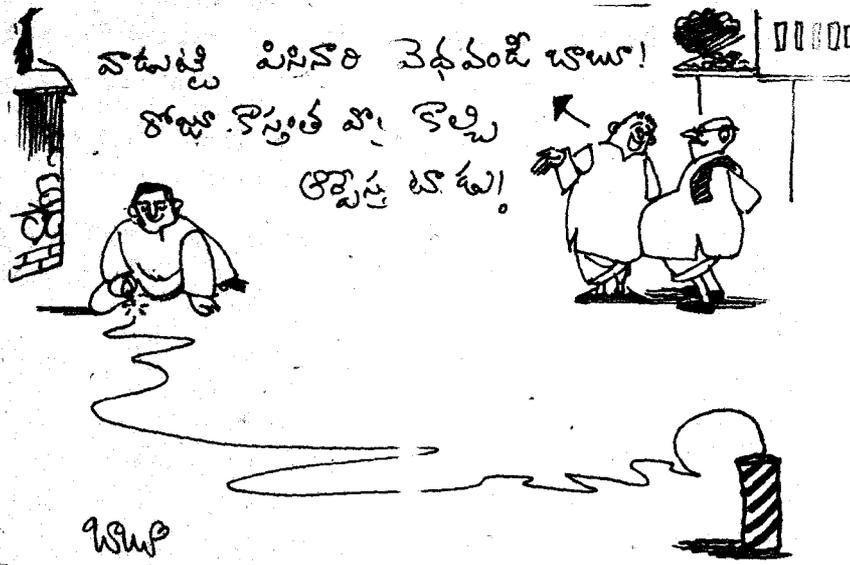
“మీ వృత్తిని, మీరు సముక్తుకున్న దేవుళ్ళని గేలిచేస్తున్నానని కోప్పడుతున్నారా జడ్జిగారూ....”

“అబ్బే....నేనేం కోప్పట్టం లేదండీ.”

“పోనీ జాధ పడుతున్నాడు. అవునా? అయినా నేనన్నది ఏమున్నది? దేవుళ్ళు గొప్పతనాన్ని, కోర్టుల న్యాయ విధుల్ని వేనోళ్ళు పొగుడుతున్నాను. అంతే....”

ఆ మాటలు విన్నాక నేను హలాత్తుగా నాస్తికుడై పోయినంత కోపం వచ్చింది దేవుడమ్మకి. అలా కోపం రావటానికి దేవుడమ్మ ఏకోర్టులోనూ జడ్జి కాదు. కనీసం స్టేడరై నా కాదు. ఏ దేవాలయంలోనూ

అర్చకుడు కాడుకూడాను. కాని, ఈ రెండు దినములు ఆభివృద్ధిలోకి వస్తున్న "ఎ. క్లాసు" కాంట్రాక్టరు. అని పేరే దేవుడమ్మ. వాళ్ళమ్మకి లేక లేక కలిగి, దేవుడిమీద ఎనలేని విశ్వాసం కలిగించి, దేవుడమ్మయ్యేడు దేవుడమ్మ. పరాయివాళ్ళ పాలేకుండసుకున్న ఆస్తికి వారసుడయ్యేడు. దాన్ని చెంచి పోషించే నాడుడయ్యేడు. స్థానిక దేవుళ్ళకి కొంతమందికి ధర్మకర్తయ్యేడు. ప్లీడర్లకి, జడ్జిలకి, పిదల్ల్యాడి గుహాస్థానకి రాజపోషకుడయ్యేడు. అధికార పార్టీ ఎన్నికల నిదులకి నిడయ్యేడు. తన ఆస్తిని, ఆదికృతని కంటికి పాపలా కాపాడుకోన్న ఈ వ్యవస్థని, దాని కొమ్ముకాస్తోన్న కోర్టుల్ని దేవుళ్ళని ఎవరైనా ఏమన్నాఅంటే చచ్చేంత కోపం వస్తుంది దేవుడమ్మకి. తగవి కని పుడుతుంది. ఎంతకని పుడుతుందంటే, అలా దూషించిన వాణ్ణి కోర్టులకి, వాటి అంధనేత్రాల సాక్షులకి అందనంత దూరం వలసించేయాలన్నంతకోపం వస్తుంది. కాని, కాని.... ఆ వ్యక్తి సామాన్యుడు కాకపోయేడు. అందుకే అది చచ్చే కోపమేగాని కని కోపం కాలేకపోయింది.

"ఇంతకీ మీరిక్కడికి ఎందుకొచ్చినట్లు చిదంబరంగారా" అనడిగేడు దేవుడమ్మ. దేవుడి గెప్పు హుస్సలో కూర్చుని ఆ మాట

అడిగినందుకే వగం పాపం చేసినట్లుగా విలవిల్లాడిపోయేడు. అది భరించలేక గ్లాసు చేతిలోకితీసుకుని గటగటా రెండుగుక్కోళ్ళతో ఖాళీచేసేసి టిపాయ్మీద పెట్టేసేడు. అసలు పాపమంటే ఏమిటో ఎరగని చిదంబరంగారా సీసా మూత విప్పి ఆ ఖాళీ గ్లాసు వింపేడు.

చిదంబరం అంటే చిన్ననాటి స్నేహితు మాత్రమేకాదు దేవుడమ్మకి. ఆత్మీయండు, ఆరాధ్యుడు, ఎమ్మెల్యే రోజుల్నుండి తన వృత్తిలో, దానిలానాదేవీల్లో ఎదురయ్యే అవరోధాలన్నిటినీ "చెక్రం" అద్దేసి నిర్మూలన వస్తున్న ఆస్తుడు. అవసరమైతే సలహాలిచ్చి సడిపించే అంతరంగికుడు. ఆ ఆత్మీయత ఇలాంటి సుందర వన్నివేళల ద్వారా మరింత పెరిగి, మూడు సీసాలూ, ఆరు గ్లాసులుగా వర్ధిల్లుతోంది. అయినా అతని హద్దులేవిటో అతనికి తెల్పు. మంత్రిగానే గాని, మిత్రుడుగా అతని ముందు ప్రవర్తించడు.

"ఎందుకొచ్చేమో మనందరికీ తెల్పురా వీవుదా. అందుకే కోర్టుల్ని, దేవుళ్ళని పుట్టించిన ఆ మహామేధావి మనకి ఎంత పుట్టినో రెండు సీసాలు ఖాళీచేసినా మర్చిపోలేకుండా వున్నాను."

"ఎలాగంటావేమో: దెప్పా విను. ముప్పెంకునాయుడ్ని పట్టిగ్గా రోడ్డు మీద హత్య చేయించేవు. ఏమయింది: కింది కోర్టులో నీకు అనుకూలంగా సాక్షులు పలికించినా నెగ్గలేకపోయేవు. పైకోర్టుకేళ్ళవు. అక్కడ జడ్జిగారికి, అక్షరాలా వీరికే; యాలై వేలు చదివించుకుని కేసు కొట్టేయించేవు. అయినా పాపవీతి మానిపోలేదు. పాపాల్ని దేవుడే తుడిచిపారెయ్యాలిగాని, కోర్టులు కొట్టిపారెయ్యలేవుగా. అందుకే లక్ష రూపాయలు హుందీలో పాలేసి హాయిగా మందు కొట్టేస్తున్నావు. నువ్వు కట్టిన ట్రిడ్డి కూలి పోతే, అందుకు ప్రభుత్వం వారు ఒక పరిశీలనా సంఘాన్ని నియమిస్తే అది నీకు అనుకూలంగా రాసినందుకు నాకో లక్ష పారేకావు. అందులో ఓ సాతిక దేవుడి మొహాన్ను పాలేసి నేనూ నీతోబాటు మందు దట్టించేస్తున్నాను. ఇంత సుఖమైన, సుఖవైన ఏర్పాటు మరెక్కడుంది చెప్పు." అని అలా తన వికటాట్టహాసం యొక్క అంతర్యాన్ని విపులీకరిస్తూ వుంటే, అనవసరంగా తనను కూడా ఇరికించినందుకు మన రామకృష్ణుడికి ఆపుకోలేనంత కోపం వచ్చేసింది.

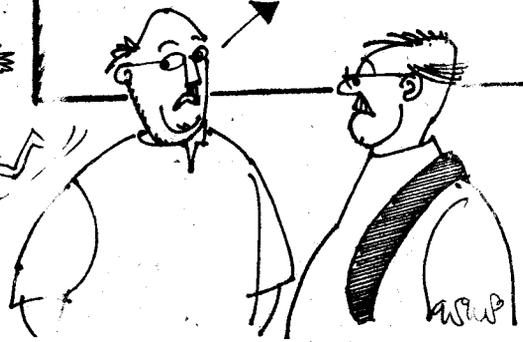
"నా పైవి మీరు అన్యాయంగా నేరాన్ని ఆపాదిస్తున్నారు. నా గురించి మీకేమీ తెలీదు" అన్నాడు.

"అలాగా.... అయితే మీ గురించి మీకే తెలియదని అనిపిస్తోంది. మిమ్మల్ని గవర్నమెంటు ప్లీడరుగా నియమించినందుకూ, ఆ తర్వాత జడ్జి పదవి ఇప్పించినందుకూ మీ మామగారు నాకెంత సమర్పించుకున్నారో మీ రెరుగుదురా? ఇచ్చితంగా ఎరుగుదురు. ఎంచేతనంటే అర్చు చేసిన డబ్బు మీరు రాజుల్లలేకపోకున్నారని మీ అవిద'మాటిమాటికీ ముల్లు కర్రతో పొడుస్తూవుంటేనే గాళ్ళ వర్ధారన్నది మీకు తెలియకపోతే ఎవరికి తెలుస్తుంది?"

"అంటేకాదు. మీరు కాగుకారనీ, ఇప్పు

మా ఇల్లై ఓ అగ్నిగుండం-
 ఇంకా టుపాకొనులెందుమీకు
 కొనటం!

వచ్చిందిట!

మళ్ళీ పకపకా నవ్వేడు. కాస్తేవలా
 వచ్చి గుక్క తిప్పకుని.

“ఇక్కడ దేవుడి నీడలో జరగని పాపం
 అంటూ లేదు. దానికి నిజంగా మొగుడు
 న్నాడమకుంటున్నారా? ఉహూ.... మొగుడూ
 లేడు ముచ్చు లేడు. అదో (ట్రీక్కు-
 ప్రేద్ (ట్రీక్కు)” అని కూర్చుని

“శేవుదూ.... ఉక్క-టోస్తోంది కాస్త
 పేను జోరు పెంచు” అని గ్లాసు తేబిలు
 మీద పెట్టి నీసా తీసేడు. దానికింద సుంచి
 ఒకకాగితం ముక్క- ఎగిరెళ్ళి రామస్వామి
 ముందు ఆగింది.

దిప్పుదే వైగదిలోంచి స్నానంచేసి
 వచ్చేరనీ ఎవరికైనా తెల్పా; కనీసం
 అవిదకి. కింద కాఫేటీలో ఆదమరిచి; ద
 పోతోన్న ఆ సీతమ్మకల్లికి. ఉహూ ..
 తెలీదు. మీరు ఆమె చెవిలో గీపెట్టచెవి నా
 ఇక్కడ ఇంతటి పుణ్య కార్యాల జరగు
 కున్నాయని ఆమె చచ్చినా నమ్మదు. ఇది
 పుణ్యక్షేత్రం” అని రెక్కరు ముగించు
 చిదంబరం.

ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. కాని, ధ్లి
 మీదనించి మూత్రం కేక విప్పించింది

“నర్. తెల్లవారవస్తోంది. నాకింక
 విప్పించండి” అంది ఓ చిన్నది.

“చూడు దేవుడూ దాన్ని పంపించెయ్య
 దేవుడమ్మ వైతేళ్ళి వాళ్ళ సుఖంకి
 సుంకం చెల్లించి వచ్చేడు.

“థేంక్స్ నర్.... మీ మేలు మరిపో
 లేమ” అందామె.

“మంచిది వెళ్ళిరా.”

“నా బేగ్ నర్....”

“ఎక్కడ?”

“ఆ టీపాయ్ కింద”. అని ముందుకు
 వచ్చి, వంగి బేగ్ తీసుకుని, వయ్యారంగా
 వెళ్ళిపోయింది.

“దీనిమట్టుకిది పెద్ద పతివ్రతలా రెక్క

వచ్చింది. అది అలాంటిది కాదుట. అవ
 వరం వచ్చింది కాబట్టిగాని రేకపోతే ఆ
 పాపపు పని చేసేదికాదుట.”

“ఎవడో ఆ అవసరం?” అడిగేడు
 దేవుడమ్మ.

“నీకు చెప్పలేదా? అయితే రామస్వామికి
 చెప్పి వుంటుంది.”

“ఉహూ.... నాకూ చెప్పలేదు.”

“అయితే నీకూ చెప్పలేదన్నమాట.
 నరే, అయితే చెబుతా వినండి. దాని
 మొగుడు చావు బతుకుల్లో వున్నాడట. చచ్చే
 ముందు ఒకసారి తిరుపతి దేవుణ్ణి చూడా
 అని కోరేడుట. ఎలాగో నానా తంటాలూ
 పడి తీసుకొచ్చిందిట. మరి తిరిగోటానికి
 దబ్బులేక తమపు తాకట్టు పెట్టాలి

రామస్వామి కాగితం చదువుకుని లేచి
 చిందులేసేడు. అతని చేతిలోంచి దేవుడమ్మ
 లాక్కుని చదివేడు. తర్వాత దిగాలుగా
 చిదంబరం చేతిలో పెట్టేడు.

“టీపాయ్ కింద నా పంచీలో టేవరికార్ట
 రుంది. అందులో రికార్డయిన మీ పంఖా
 పణ తిరిగి తీసుకోవాలంటే పదివేలతో
 పాపనాశనం దగ్గరకి తెల్లవారకముందే
 రండి.”

అందరూ మౌనంగాకూర్చుండిపోయేరు
 అయిదు నిమిషాల తర్వాత

“చిదంబరంగారూ మీ రే రక్షించాలి.
 పదివేలూ నేనే ఇచ్చుకుంటాను” అన్నాడు
 మలేరియా వేపెంటులా ఒణికిపోతూ జస్టీస్
 రామస్వామి.

